

BOEKBESPREKING

Het pastoraat aan katholieken tussen Vecht en Eem (1638-1646)

Zo luidt de titel van het boekje dat dr M.F.G. Parmentier deed verschijnen. De auteur – vakhistoricus, oud-katholiek priester en plaatsgenoot – kennen we reeds van een eerdere gedegen publicatie: *Geschiedenis van (oud-)Katholiek Hilversum, 1589-1889*.

Het nu verschenen boekje is documentair van opzet. Het publiceert een aantal belangrijke brieven over competentiekwesties tussen pastoors in Weesp, Ankeveen en Naarden rond 1660. De brieven werden in het Latijn met hun Nederlandse vertaling afgedrukt, zodat we kunnen kennismaken van de eigen sfeer van de katholieke clerus in de 17e eeuw.

De schrijver onthoudt zich van het geven van veel achtergrondinformatie, waardoor van de lezer nogal wat voorkennis wordt verondersteld. Enige uitleg zou wenselijk zijn geweest, met name over de tegenstelling tussen reguliere en seculiere geestelijkheid en hoe die uit verschil in doelstelling en spiritualiteit te begrijpen zijn.

Enerzijds was er de groep van priesters die in de plaatselijke, soms nog verrassend heel gebleven, traditie stonden; anderzijds waren er de ordes georganiseerde priesters, vooral de Jezuïeten voor wie Nederland missiegebied was geworden en wie een ander, veel actiever program van zielzorg voor ogen stond, gekenmerkt door soms confronterend optreden. Ze stonden een zelfbewuste uitvoering van de contrareformatie voor.

De seculiere priesters prefereerden een rustige pastorale zielzorg en zagen daarbij liever een goede afbakening van het eigen territorium en het ontzien van gevoeligheden van de protestantse overheid. In de strijd hierover werden aantijgingen en partijvorming niet geschuwd.

Wel waren er grote groepen katholieken, maar een goede parochiestructuur ontbrak door de overheersing van de reformatie.

Uit de problemen die er over het werkgebied van de priesters Floris van Vianen en Tijmen de Saijer waren gerezen, ontstond een afbakening. Daardoor kreeg Hilversum in 1644 voor het eerst sinds de reformatie weer een residerende pastoor, in de persoon van Tijmen de Saijer.

Dit boekje dat voor slechts f 10 te verkrijgen is, is aan te bevelen voor de liefhebber van kerkelijke geschiedenis.

W.W. Pott

Het pastoraat aan Katholieken tussen Vecht en Eem (1638-1646) door dr M.F.G. Parmentier. Uitgave in de publicatieserie Stichting Oud-Katholiek Seminarie, nr. 22 (Amersfoort 1991). ISBN 90-70596-56-3. 77 blz. Prijs: f 10. Verkrijgbaar bij de boekhandel of bij het Oud-Katholiek Boekhuis, Koningin Wilhelminalaan 3, 3818 HN Amersfoort.

Monumentenrapport binnenstad Hilversum. Kort geleden verscheen het rapport *Monumenten in Hilversum, deelgebied 00-04 (centrum)*. Het rapport is voor f 20,- te koop aan de Kas van het Raadhuis. In een volgend nummer van EP zullen we aan dit rapport nader aandacht besteden.

Rectificaties

Bijna in elk nummer sluipen foutjes. Als deze tot misvattingen aanleiding zijn is het gewenst deze te corrigeren. Er staan er een aantal in het vorige nummer (EP 1991/2):

- blz. 35, 2e kolom bovenaan: 22 moet zijn 25 september;
- blz. 38, 2e kolom, 4e regel: fabriekshuis is fabrikeshuis;
- blz. 39, 1e kolom, 3e regel: een wordt geen;

- blz. 42, ondertekening 1e regel: 1890 is 1898;
- blz. 43, 1e kolom, 18e regel: Trompenburg is Trompenberg;
- blz. 43, 2e kolom, 22e regel: schone wordt schare;
- blz. 45, 2e kolom, 6e regel van onderen: schone wordt schare;
- blz. 48, 2e kolom, 27e regel: Hortensiustraat is Hortensiastraat.